

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0525U000119

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 12-03-2025

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Невзоров Роман Вікторович

2. Roman V. Nevzorov

Кваліфікація: к. пед. н., доц., 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1496-2465

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 13.00.04

Назва наукової спеціальності: Теорія і методика професійної освіти

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 28-03-2025

Спеціальність за освітою: "Льотна експлуатація та бойове застосування літальних апаратів", "Літаки та вертольоти", "Бойове застосування та управління діями підрозділів (частин) авіації"

Місце роботи здобувача: Харківський національний університет Повітряних Сил ім. Івана Кожедуба

Код за ЄДРПОУ: 24980799

Місцезнаходження: вул. Сумська, буд. 77/79, Харків, Харківський р-н., 61023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство оборони України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 58.053.01

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

Код за ЄДРПОУ: 02125544

Місцезнаходження: вул. М. Кривоноса, буд. 2, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46027, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет Повітряних Сил ім. Івана Кожедуба

Код за ЄДРПОУ: 24980799

Місцезнаходження: вул. Сумська, буд. 77/79, Харків, Харківський р-н., 61023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство оборони України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14.35, 14.37

Тема дисертації:

1. "Теоретичні та методичні засади забезпечення якості фахової підготовки до бойових польотів майбутніх пілотів тактичної авіації"
2. "Theoretical and Methodological Foundations for Ensuring the Quality of Professional Training for Combat Missions of Future Tactical Aviation Pilots"

Реферат:

1. У дисертації обґрунтовано теоретичні та методичні засади фахової підготовки до бойових польотів майбутніх пілотів тактичної авіації, яка охоплює методологічний, теоретичний, технологічний рівні. Розроблено й експериментально перевірено педагогічну систему забезпечення якості фахової підготовки до бойових польотів майбутніх пілотів тактичної авіації, що спрямована на формування сукупності когнітивного, діяльнісного, операційного, мотиваційно-вольового, фізичного, психофізіологічного компонентів готовності майбутніх пілотів тактичної авіації до бойових польотів. Змістовим ядром запропонованої педагогічної системи є організаційно-педагогічні умови забезпечення якості фахової підготовки до бойових польотів майбутніх пілотів тактичної авіації, які спрямовані на формування, в умовах

льотного ВВНЗ комплексу структурованих і педагогічно спроектованих повітряно-тактичних якостей, що впливають на успішність підготовки та виконання бойових польотів. Розроблено й обґрунтовано структурну модель педагогічної системи забезпечення якості фахової підготовки до бойових польотів майбутніх пілотів тактичної авіації, яка містить цільовий, змістовий, організаційно методологічний і результативний блоки та демонструє організований набір необхідних складових освітнього процесу у ВВНЗ. Наукова новизна і теоретичне значення дослідження полягає в тому, що: вперше – запропоновано концепцію фахової підготовки майбутніх пілотів тактичної авіації, що охоплює наступні рівні: методологічний (синтез особистісно орієнтованого, компетентнісного, діяльнісного підходів), теоретичний (висвітлює низку вихідних категорій, дефініцій, мету, завдання, функції), технологічний (містить етапи і послідовність упровадження авторської педагогічної системи, змістовим ядром якої є організаційно-педагогічні умови, структурну модель педагогічної системи забезпечення якості фахової підготовки до бойових польотів майбутніх пілотів тактичної авіації (цільовий, змістовий, організаційно- методологічний та результативний блоки), яка забезпечує взаємодію компонентів, критеріїв, показників і рівнів готовності майбутніх пілотів тактичної авіації до бойових польотів), що уможливило визначити й обґрунтувати методологічні основи фахової підготовки; з'ясувати основні чинники, виявити й обґрунтувати педагогічні умови фахової підготовки; визначити провідні педагогічні напрями фахової підготовки майбутніх пілотів тактичної авіації; – розроблено й експериментально перевірено педагогічну систему забезпечення якості фахової підготовки до бойових польотів майбутніх пілотів тактичної авіації, що спрямована на формування сукупності когнітивного, діяльнісного, операційного, мотиваційно-вольового, фізичного та психофізіологічного компонентів фахової готовності до бойових польотів і складається з: принципів, які є керівними положеннями її розробки, організації, функціонування та вказують на її змістовне наповнення і характер; мети, змісту, суб'єктів, засобів комунікації, дидактичних засобів; механізмів зв'язків і структурування елементів і компонентів системи; проектного педагогічного результату; доведено, що побудова педагогічної системи з теорії та практики навчання виконанню бойових польотів ґрунтована на нових концептуальних засадах (структурування спеціальної (бойової наземної) підготовки з теорії та практики наземного навчання з виконання бойових польотів, що базоване на фундаментальних розробках із професійної підготовки і психологічних теорій, відображає наукові тенденції в подоланні проблеми людського чинника в бойовому польоті; структурування теорії й практики наземного навчання бойових польотів, що перебуває в діалектичній взаємозумовленості з усіма основними засобами (дисциплінами, видами) професійної підготовки, маркуючи спеціальну (бойову наземну) підготовку до бойових польотів як її основний елемент, детермінуючи міждисциплінарні зв'язки в навчанні); – теоретично обґрунтовано й експериментально перевірено організаційнопедагогічні умови забезпечення якості фахової підготовки до бойових польотів майбутніх пілотів тактичної авіації (створення сприятливих умов для формування в курсантів-пілотів якостей самоактуалізації, самозростання, самооцінювання, навчання в умовах суб'єкт-суб'єктної взаємодії; формування атмосфери вільного та продуктивного розвитку особистості; утворення наземного бойового освітнього середовища; увідповіднення фахової підготовки зі стандартами НАТО). Ключові слова: майбутні пілоти тактичної авіації, фахова підготовка, вищий військовий навчальний заклад, тренажерна підготовка, наземне навчання, бойове застосування літака, бойові польоти, моделювання і планування бойових польотів, педагогічна система забезпечення якості фахової підготовки, організаційно педагогічні умови, структурна модель педагогічної системи забезпечення якості фахової підготовки до бойових польотів майбутніх пілотів тактичної авіації.

2. The concept of “professional training of future tactical aviation pilots” should be understood as a structured set of tactical-theoretical, tactical-practical educational components and courses, along with specialized simulator, physical, and psychophysiological training. This serves as the foundational component of professional preparation for military pilots in military higher education institutions and is aimed at developing specialized air tactical competencies and professional readiness for combat missions. From a pedagogical perspective, this training is regarded as a social system. The research examined its developmental trends and approaches to its pedagogical structuring in the current context. First, the technical adequacy of the national military aviation fleet for modern

combat missions (flights) and the resulting need for continual enhancement of tactical techniques and military management processes constitute the general conditions for the functioning and development of this training system. Second, the use of up-to-date organizational and directive documents to reflect the realities of military aggression and advancements in enemy aviation technology is necessary. Failing to incorporate these realities perpetuates the use of outdated didactic approaches in domestic military higher education institutions. Third, there is a noticeable imbalance in the selection criteria for candidates in military aviation, with a focus on adequate physical and psychological 37 parameters but lower academic standards, which negatively impacts the overall quality of flight tactical training. Through an etymological, semantic, and content analysis of key definitions of “technology” and “pedagogical technology,” and their derivatives, along with the genesis of the technological approach in education and pedagogy, the study highlighted the essence of modern pedagogical technologies as didactic tools. The technological approach is considered the most productive and promising for professional training in technically complex and high-risk professions. In terms of ground training for future tactical aviation pilots, simulator training technologies and information-computer technologies are seen as optimal in methodological, procedural, and content terms. Pedagogical support for the quality of professional training for combat missions of future tactical aviation pilots was developed. This support system, implemented in higher military educational institutions, is viewed as an innovative pedagogical subsystem (pedagogical system of ensuring the quality of professional training for combat flights of future tactical aviation pilots, the content core of which is organizational and pedagogical conditions and a structural model of the pedagogical system of ensuring the quality of professional training for combat flights of future tactical aviation pilots) within the framework of higher military education. The author proposes an approach wherein the content of professional readiness for future tactical aviation pilots involves cultivating a set of structured, pedagogically designed air-tactical qualities (theoretical, practical, psychological, physical, and psychophysiological) within aviation higher education institutions. These qualities correspond to components of professional readiness: cognitive, activity-based, operational, motivational-volitional, physical, and psychophysiological. The essence and content of each component are defined, along with a system of criteria, indicators, levels, and assessment measures. The organizational and methodological support for the quality of training future tactical aviation pilots for combat missions in military institutions included the development of a specialized course, “Psychological and pedagogical features of professional readiness for combat flights of future tactical aviation pilots,” aligned with the author’s pedagogical system. To test the author’s pedagogical system, a structural model of the pedagogical system of ensuring the quality of professional training for combat flights of future tactical aviation pilots was developed. This model consists of four core blocks (target, content, organizational-methodological, and performance), creating a structured set of conditions and factors within the educational process in military institutions. This model, considering available resources, optimally provides the necessary level of professional knowledge, skills, and competencies for cadets. An experimental study was conducted to assess the effectiveness of the pedagogical system in ensuring the quality of professional training for combat missions among future tactical aviation pilots. According to the primary qualimetric data, significant qualitative changes were observed in the intellectual structure of cadets in the experimental group. This included an increase in spatial reasoning abilities, essential for military pilots, demonstrating the corrective impact of the implemented pe

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Інноваційні освітні технології: світовий і вітчизняний досвід використання в системі неперервної освіти: монографія / відп. ред. Л. В. Барановська, Л. І. Морська Біла Церква: ТОВ «Білоцерківдрук», 2022. С. 199–210.
- 2. Nevzorov R. Ensuring High-Quality Professional Training for Future Tactical Air Force Pilots in Combat Flight through the Pedagogical System's Effectiveness Justification. *South Eastern European Journal of Public Health*. 2024. Special Vol. XXIII № S3. P. 38–51
- 3. Nevzorov R. Procedure for measuring the motivational and volitional component of professional training for combat flights of future tactical aviation pilots. *Academia*. 2024. № 34. P. 61–75.
- 4. Nevzorov R. Scientific and methodological approach for organizing a pedagogical experiment to evaluate the efficiency of a pedagogical system in ensuring quality professional combat training for future tactical aviation pilots. *Nanotechnology Perceptions*. 2024. 20 No.S1. P. 102–110.
- 5. Невзоров Р. В. До питання доцільності застосування модельного підходу в дослідженні процесу підготовки майбутніх військових льотчиків до бойових польотів. *Вісник Запорізького національного університету: зб. наук. праць. Педагогічні науки*. Запоріжжя: ЗНУ, 2020. № 1 (34). С. 167–171.
- 6. Невзоров Р. В. До питання наземного навчання бойовим польотам майбутніх льотчиків тактичної авіації. *Науковий вісник Льотної академії. Серія: Педагогічні науки*. Кропивницький: ЛА НАУ, 2020. Вип. 7. С. 67–72.
- 7. Невзоров Р.В. Місце наземного навчання бойовим польотам у системі фахової підготовки майбутніх льотчиків тактичної авіації України. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій та загальноосвітній школах: зб. наук. праць*. Запоріжжя, 2020. № 71. Т. 1. С. 149–153.
- 8. Невзоров Р. В. Методичні основи використання авіаційних тренажерів у наземному навчанні бойовим польотам майбутніх льотчиків тактичної авіації. *Науковий часопис Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи*. Київ, 2020. Вип. 72. Т. 2. С. 54–58
- 9. Невзоров Р. В. Наземне навчання бойовим польотам як умова якісної фахової підготовки майбутніх льотчиків тактичної авіації. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2020. № 1 (95). С. 248–256.
- 10. Невзоров Р. В. Нормативно-правове забезпечення наземного навчання бойовим польотам майбутніх льотчиків тактичної авіації. *Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету. Серія: Педагогічні науки*. Ізмаїл: ІДГУ, 2020. Вип. 48. С. 165–170.
- 11. Невзоров Р. В. Основні тенденції організації підготовки майбутніх льотчиків тактичної авіації до бойових польотів у закладі вищої військової освіти України. *Науковий вісник Льотної академії. Серія: Педагогічні науки*. Кропивницький: ЛА НАУ, 2020. Вип. 8. С. 94–99.
- 12. Невзоров Р. В. Педагогічні особливості наземного навчання бойовим польотам майбутніх льотчиків тактичної авіації. *Вісник Національного авіаційного університету. Серія: Педагогіка. Психологія*. Київ, 2020. № 16. С. 96–103.
- 13. Невзоров Р. В. Діагностика фахової готовності до бойових польотів майбутніх льотчиків тактичної авіації. *Педагогічні науки: теорія та практика*. Запоріжжя: Вид. дім «Гельветика», 2021. № 4 (40). С. 170–175.
- 14. Невзоров Р. Наземне навчання бойовим польотам майбутніх льотчиків тактичної авіації в сучасному динамічному відкритому освітньому просторі: до постановки проблеми. *Людинознавчі студії. Серія: «Педагогіка». Збірник наукових праць Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. Івана Франка*. Дрогобич: Вид. дім «Гельветика», 2021. Вип. 12 (44). С. 140–145.
- 15. Невзоров Р. В. Проблеми впровадження сучасних тренажерних освітніх засобів у наземне навчання майбутніх льотчиків тактичної авіації. *Академічні студії. Серія: Педагогіка*. Луцьк: Вид. дім «Гельветика», 2021. Вип. 3. Т. 1. С. 205–211.

- 16. Невзоров Р. В. Проблемні тенденції підготовки майбутніх військових льотчиків до бойових польотів у світлі сучасних концептуальних і нормативних вимог до них. Інноваційна педагогіка. Науковий журнал. Одеса: ПНДІ ЕІ, 2021. Вип. 31. Т. 1. С. 129– 132.
- . 31. Т. 1. С. 129– 132. 17. Невзоров Р.В. Впровадження сучасних освітніх технологій як засобу вдосконалення наземного навчання майбутніх льотчиків тактичної авіації. Академічні студії. Серія: Педагогіка. Луцьк: Луцький пед. коледж, 2022. Вип. 1. С. 134–142
- 18. Невзоров Р. В. Деякі методологічні особливості вибору апарату експериментального дослідження фахової готовності до бойових польотів майбутніх льотчиків тактичної авіації. Збірник наукових праць Національної академії Державної прикордонної служби України. Серія: педагогічні науки. Хмельницький: НАДПСУ, 2022. № 3 (30). С. 403–415.
- 19. Невзоров Р. В. Стандарти НАТО з військової освіти як орієнтир для системи фахової підготовки до бойових польотів майбутніх льотчиків тактичної авіації. Військова освіта: зб. наук. праць Національного університету оборони України імені Івана Черняхівського. Київ: НУОУ, 2022. № 2 (46). С. 188–195.
- 20. Невзоров Р. В., Громико О. В., Онипченко П. М. Компонентний склад готовності майбутніх льотчиків тактичної авіації до бойових польотів. Збірник наукових праць Харківського національного університету Повітряних Сил. Харків: ХНУПС, 2024. № 1 (79). С. 24–30.
- 21. Невзоров Р. В., Онипченко П. М., Громико О. В., Коник О. О. Педагогічна система забезпечення якості фахової підготовки до бойових польотів майбутніх льотчиків тактичної авіації. Збірник наукових праць Харківського національного університету Повітряних Сил. Харків: ХНУПС, 2024. № 2 (80). С. 166–174.
- 22. Невзоров Р. В. Новий контекст проблеми наземного навчання майбутніх військових льотчиків бойовим польотам у структурі їхньої фахової підготовки. Knowledge, Education, Law, Management. Fundacja Instytut Spraw Administracji Publicznej w Lublinie. 2020. № 8 (36). Vol. 2. P. 3–7.
- 23. Nevzorov R. A theoretical model of preparation of future military pilots for combat flights. Periodyk Naukowy Akademii Polonijnej. Częstochowa. 2020. № 38 nr 1-2. S. 167–171.
- 24. Nevzorov R. V. Main components of the pedagogical system of ground-based training for combat flights of future pilots of tactical aviation. Образование в 21-ом веке. Международный научно-методический рецензированный журнал. Ереван, 2020. № 1 (3). С. 247–257.
- 25. Невзоров Р. В. Педагогічне вимірювання когнітивного компоненту фахової готовності до бойових польотів майбутніх льотчиків тактичної авіації. Baltic Journal of Legal and Social Sciences. Riga, Latvia: «Baltija Publishing», 2021. № 4. P. 89–95.
- 26. Nevzorov R. Features of the Modern Approach to the Training of Future Tactical Aviation Pilots for Combat Flights in the Institution of Higher Military Education: According to the Official Methodical Documents. The Educational Review. USA, 2021. № 5 (4). P. 87–90.
- 27. Nevzorov R. Fundamentals of the Model of Implementation of the Pedagogical System For Ensuring the Quality of Ground Training of Future Tactical Aviation Pilots in Ukraine. International Journal of Social Science And Human Research. 2021. Vol. 04. Issue 08. August. P. 2220–2224.
- 28. Nevzorov R. Professional Preparation Of Future Tactical Aviation Pilots As A Psychological And Pedagogical Issue. Psychology and education. 2021. April. Vol. 58 (5). P. 1753–1761
- 29. Nevzorov R. Psychophysiological Readiness of Tactical Aviation Pilots as a Subject of Multidisciplinary Research. International Journal of Psychiatry Research. 2021. Vol. 4 (5). P. 1–3.
- 30. Nevzorov R. Quality management of ground training of future pilots in the conditions of modern educational space in Ukraine. International Scientific Journal Economics & Education. Riga: ISMA University, 2021. Vol. 6. Issue 2. P. 90–94.
- 31. Невзоров Р. В. Педагогічне вимірювання психофізіологічного компоненту фахової готовності до бойових польотів майбутніх льотчиків тактичної авіації. Knowledge, Education, Law, Management. Fundacja Instytut Spraw Administracji Publicznej w Lublinie, 2022. № 1 (45). P. 17–21.
- 32. Nevzorov R. Pedagogical Measurement of Physical Condition as a Component of Professional Readiness of Tactical Aviation Pilots. Res Militaris. 2022. Vol. 12. n 6. P. 1329–1337.

- 33. Nevzorov R. The problem of pedagogical evaluation of the motivational and voluntary components of professional readiness of future pilots of tactical aviation for combat flights. *Periodyk Naukowy Akademii Polonijnej*. Częstochowa, 2022. № 50. nr 1. S. 106–113.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: підвищення продуктивності праці

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: р/н 0122U000218

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Литвин Андрій Віленович

2. Andrii V. Lytvyn

Кваліфікація: д. пед. н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7755-9780

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Марченко Ольга Геннадіївна

2. Olga G. Marchenko

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1007-9560

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Діденко Олександр Васильович

2. Oleksandr V. Didenko

Кваліфікація: д.пед.н., доц., 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9605-7161

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна академія Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького

Код за ЄДРПОУ: 14321481

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 46, Хмельницький, Хмельницький р-н., 29000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Цідило Іван Миколайович

2. Ivan M. Tsidylo

Кваліфікація: д.пед.н., доц., 13.00.04, 13.00.10

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0202-348X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

Код за ЄДРПОУ: 02125544

Місцезнаходження: вул. М. Кривоноса, буд. 2, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46027, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Калаур Світлана Миколаївна

2. Svitlana M. Kalaur

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8099-9392

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

Код за ЄДРПОУ: 02125544

Місцезнаходження: вул. М. Кривоноса, буд. 2, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46027, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гевко Ігор Васильович

2. Ihor V. Nevko

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1108-2753

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

Код за ЄДРПОУ: 02125544

Місцезнаходження: вул. М. Кривоноса, буд. 2, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46027, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Терещук Григорій Васильович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Терещук Григорій Васильович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Мешко Галина Михахайлівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна